

SAYIŞTAYIN

151. Kuruluş Yıl Dönümü

T.C. Sayıştay Başkanlığı

Sayıştayın

151 Kuruluş Yıl Dönümü

Editörler

Doç. Dr. Recai AKYEL
Yusuf Ziya ADA

Grafik Tasarım

Fethiye Buket PİŞTAV
Nadir ARSLANTÜRK

ISBN

978-975-7590-13-2

Haziran • 2013

ANKARA

İÇİNDEKİLER

KUTLAMA TÖRENİ, KONUŞMALAR VE KUTLAMA MESAJLARI	1
Anıtkabir Ziyareti	3
Kutlama Töreni	4
Cumhurbaşkanı Abdullah GÜL'ün Kutlama Mesajı.....	5
Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN'ın Kutlama Mesajı	6
TBMM Başkanvekili Sadık YAKUT'un Konuşması.....	7
Sayıştay Başkanı Doç. Dr. Recai AKYEL'in Konuşması	11
Kutlama Mesajı Gönderenlerin Listesi.....	21
KUTLAMA ETKİNLİKLERİ	23
Yeni Seçilen Üyelere Cübbelerinin Giydirilmesi	25
11 Yeni Denetçiye Mühür Verilmesi	26
Emekli 2 Daire Başkanına Plaket Verilmesi	27
Sosyal Sorumluluk Çalışmaları Dolayısıyla Plaket Verilmesi	28
"Sayıştay'ın Anayasal Konumu" Konulu Konferans	29
Resim-Fotoğraf Sergisinin Açılışı	39
30 Hizmet Yılıni Dolduran Mensuplarımıza Hizmet Plaketi Verilmesi	40
Kültür Bakanlığı "Ankara Klasik Türk Müzik Topluluğu" Konseri.....	41
"Akdiken" ve "Mali Çuval" Kitapçıkları Tekrar Basıldı	42
Merhum Sayıştay Mensupları İçin Mevlit	43
BASINDA 151. YIL	45
FOTOĞRAF ALBÜMÜ	55

SUNUŞ

29 Mayıs 2013 günü Sayıştayın 151. kuruluş yıl dönümünü hep birlikte kutladık. Anayasal konumu ile demokrasimizin vazgeçilmez unsurlarından biri olan Sayıştay, kurulduğu günden bu yana bağımsız bir mali denetim organı olarak, kamu mali yönetiminin doğru, etkin ve verimli bir şekilde işleyişi konusunda hukuk devleti anlayışının temel taşlarından biri olarak görevini başarıyla sürdürmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi adına btce hakkının gzcs olan Sayıştay, geçmişi, birikimi ve hizmetleriyle hukuk devleti ilkesine işlerlik kazandırılmasına katkı sağlarken; yargı fonksiyonu, geniş yetkileri ve bağımsızlık düzeyi ile de Türk Anayasal sistemimizin en saygın kurumlarından birisini oluşturmaktadır.

151 yıldır sürdürdüğü çalışmalarıyla Sayıştay bu anlayışın benimsenmesine, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması ilkelerinin hayata geçirilmesine, devletin güvenilirliğinin ve saygınlığının korunmasına ve nihayetinde halkımızın refah ve mutluluğuna hizmet etmektedir.

29 Mayıs 1862 tarihinde kurulan Kurumumuzun 151. yılına denk düşen 2013 yılında kutlama etkinliklerini sınırlı tutmayı uygun gördük. Bu kitap, yukarıda bahsedilen hususlar da göz önünde bulundurularak kutlama programındaki faaliyetlerin geleceğe dönük kalıcı bir belgeye dönüşmesi, tüm etkinliklerin bir bütünlük içinde görülmesi düşüncesiyle yayımlanmaktadır.

Bu onur ve gurur verici yıl dönümünün yarınlara aktarılarak kurum hafızasına önemli bir katkı sunacağını düşündüğüm kitabın hazırlanmasında ve içeriğinin oluşmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Doç. Dr. Recai AKYEL
Sayıştay Başkanı

KUTLAMA TÖRENİ, KONUŞMALAR VE KUTLAMA MESAJLARI

29 MAYIS 2013 ÇARŞAMBA

Anıtkabir Ziyareti

29 Mayıs 2013 Çarşamba günü Sayıştayın 151. Kuruluş Yıl Dönümü kutlamaları Anıtkabir'i ziyaret ile başladı. Sayıştay Başkanı **Doç. Dr. Recai AKYEL** ve Sayıştay mensuplarından oluşan bir heyet Atatürk'ün mozelesine çelenk koyarak saygı duruşunda bulundu. Sayın **AKYEL**, Anıtkabir Özel Defterini imzalayarak duygu ve düşüncelerini kaleme aldı.

“AZİZ ATATÜRK,

Türk Sayıştayı olarak bu gün kuruluşumuzun 151. yılını ulus olarak ve kurum olarak birlikte kutlamanın sevincini yaşıyoruz.

29 Ekim 1923 günü Cumhuriyetin ilanından hemen sonra, 24 Kasım 1923 günü, 374 Sayılı Kanunun kabulü ile Sayıştayın yeniden yapılandırılmış olması, sizin büyük bir Devlet Adamı olduğunuzu ve Sayıştayın da önemli bir Devlet Kurumu olduğunu bizlere göstermiştir.

Kamu kaynağını kullanan her kişinin hesap vermesini sağlayan Türk Sayıştayı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının refahının yükseltilmesinde kendisine düşen sorumluluğu yerine getirecektir.

Aziz hatıranız önünde saygıyla eğiliyoruz. 29 Mayıs 2013”

Doç. Dr. Recai AKYEL
Sayıştay Başkanı

Kutlama Töreni

Sayıştayın 151. Kuruluş Yıl Dönümü kutlamaları Anıtkabir ziyaretinden sonra Sayıştay Konferans Salonunda devam etti. Kutlama törenine Sayıştay Mensuplarının yanı sıra TBMM Başkanvekili **Sadık YAKUT**, Başbakan Yardımcısı **Bülent ARINÇ**, Anayasa Mahkemesi Başkanı **Haşim KILIÇ**, Yargıtay Başkanı **Ali ALKAN**, Danıştay Başkanı **Hüseyin KARAKULLUKÇU**, İçişleri Bakanı **Muammer GÜLER**, Milli Savunma Eski Bakanı **M. Vecdi GÖNÜL**, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı **Lütfi ELVAN**, TBMM KİT Komisyonu Başkanı **Fahrettin POYRAZ**, CHP Grup Başkanvekili **M. Akif HAMZAÇEBİ** ile birlikte çeşitli partilere bağlı milletvekilleri ve üst düzey bürokratlar katıldı.

Cumhurbaşkanı **Abdullah GÜL**'ün Kutlama Mesajı

**“Sayın Recai AKYEL
Sayıştay Başkanı**

Sayıştay'ın 151. Kuruluş yıl dönümü törenlerine davetiniz için teşekkür ediyorum.

Demokratik yönetimin temel değerlerinin hayata geçirilmesi ve güçlendirilmesi; sorumlu, hesap verebilir, şeffaf, katılımcı, kaynakların etkin kullanıldığı, kaliteli hizmeti sunmayı başaran bir kamu yönetiminin oluşturulması, temel önceliğimizdir. Bu sürecin vazgeçilmez unsuru ise, denetim kavramıdır.

Köklü devlet geleneğimizde önemli yeri bulunan Sayıştay, yargı yetkisi ile donatılmış bir yüksek denetim kurumu olarak, devletin gelir, gider ve mallarını Meclis adına denetlemekte, hesap verebilirlik ve şeffaflık ilkelerinin işlerlik kazanmasında hayati fonksiyonlar yüklenmektedir.

Gerek 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gerek 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, kamu mali yönetim ve denetim sistemini şekillendiren önemli düzenlemelerdir. Böylelikle AB mevzuatına uyum yolunda Türkiye'nin demokratik standartlarını yükselten, mali uygulamaları modern bir yapıya kavuşturan, Sayıştay'ın işlevselliğini arttıran reformlar gerçekleştirilmiştir.

Sayıştay'ın fonksiyonlarını, dünyada yaşanan ilerlemeler ve benimsediği ilkeler ışığında, kendisini sürekli geliştirerek devam ettireceğine; demokratik, şeffaf ve hesap verebilir yönetim anlayışının güçlenmesine katkılarını sürdüreceğine inanıyorum.

Sayıştay'ın 151. Yıl kuruluş yıl dönümünü tebrik ediyor, size ve tüm Sayıştay mensuplarına selam ve sevgilerimi iletiyorum.”

Başbakan **Recep Tayyip ERDOĞAN**'ın Kutlama Mesajı

“ Sayın Başkan,

Sayıştay'ın 151'inci kuruluş yıl dönümünü içtenlikle kutluyor, sizin şahsınızda tüm Sayıştay üyelerine ve mensuplarına başarılar diliyorum.

Aynı şekilde, kuruluş yıldönümü münasebetiyle düzenlenecek etkinliklerin de başarılı geçmesini temenni ediyorum.

Demokratik bir hukuk devletinin en önemli ilkelerinden ikisi, hiç şüphesiz, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleridir.

Bu iki ilke, aynı zamanda, kamu yönetiminin meşrutiyetini sağlayan en önemli unsurlar arasında yer almaktadır.

Devletimizin en köklü kuruluşlarından biri olan Sayıştay, kamuda mali hareketleri denetlemek, bunların hukuka uygunluğunu incelemek ve karara bağlamak suretiyle, hesap veren, şeffaf kamu anlayışının teminatı olmaktadır.

Denetim ve yargı organı olan Sayıştay, üstlendiği sorumluluk gereği, devletin mali yönden sağlıklı, etkin, verimli işleyişine değerli katkılar sağlamaktadır.

Kamu kaynaklarının, bütçenin etkin ve verimli kullanılması, ekonomimizin istikrarına ve halkımızın huzur ve refahına da olumlu yansımaktadır.

İnanıyorum ki, Sayıştay, bugüne kadar olduğu gibi, bugünden sonra da titizlikle, ciddiyetle, kararlılıkla çalışmalarını sürdürecektir, daima saygın bir kurum olarak anılacaktır.

Bu düşüncelerle, bir kez daha, ülkemizin mutena kuruluşlarından Sayıştay'ın 151. Kuruluş yıl dönümünü kutluyor, değerli üyelerine ve tüm mensuplarına başarılar diliyorum.”

TBMM Başkanvekili **Sadık YAKUT**'un Konuşması

Kıymetli katılımcılar,

Türk demokrasi tarihinde henüz Parlamento kurulmadan (1876) 14 yıl önce (1862) Memleketin ekonomik ve mali durumu hakkında denetimler yaparak Padişaha raporlar arz eylemek üzere kurulmuş bulunan Türk Sayıştayı, demokratik parlamenter sistemimizin temel yapı taşlarından birisidir.

Tüm dünyada Sayıştaylar, yani yüksek denetim kurumları, Parlamentoların gören gözü ve işiten kulağı fonksiyonunu yerine getiren nadide kurumlardır. Parlamentoların en önemli işlevlerinden birisi olan bütçe hakkı kullanımında, Sayıştaylara düşen rol Parlamentolar ile Sayıştaylar arasında vazgeçilemez ve sürekli bir bağı beraberinde getirmektedir.

Ülkemizde de 151 yıllık bu koca çınarın görevini hakkı ile yerine getirmesi, hem Parlamente'ya hem de, tüm topluma bir ferahlık ve bir esenlik verecek ve gölgesine sığınılacak güvenilir bir yer olmasını daim kılacaktır.

Bireysel hak ve özgürlük talebinin genişlemesi, vatandaşların sosyal ve ekonomik alanlarda devletten daha çok talepte bulunması ve kamunun daha etkin çalışmasını zorunlu kılan ekonomik krizlerin etkisi, tüm dünyada kamu yönetimi alanında yeni bir reform anlayışını beraberinde getirmiştir. Bu krizler ve vatandaştan gelen talepler gelişmiş veya az gelişmiş ayrımı olmaksızın tüm ülkelerin, kamu yönetimi yapılarını ve

vatandaşı hizmet sunumlarını, gözden geçirmelerini zorunlu kılmıştır. Bu bağlamda asıl amaç, vatandaşın yaşam kalitesinin artırılması olmuştur. Katılımcılık, açıklık, bürokrasinin azaltılması, hesap verebilirlik, saydamlık ve kalite gibi unsurlar, yeni kamu yönetim reformlarının ve etkin devlet anlayışının dönüşüm noktaları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ülkemizde de, özellikle 2000’li yılların başından itibaren, krizlerle başa çıkabilmek ve daha etkin bir kamu yönetimi yapısı ortaya koyabilmek için, önemli reformlar başlatılmıştır. Avrupa Birliği süreci bu reform yapısının algılanmasında ve yürütülmesinde destekleyici bir rol oynamıştır. Küreselleşen bir dünya, ülkemizin bu düzlemde hak ettiği konuma gelebilmesi için daha fazla çaba göstermemizi ve alışık olduğumuz yerleşik düşünce ve uygulama biçimlerini yeniden gözden geçirmemizi zorunlu kılmıştır.

Kamu yönetimi reformlarının ana unsurlarından birisi, tüm gelişmiş demokrasilerde olduğu gibi ülkemizde de, hesap verebilirliği ve saydamlığı esas alan yeni bir kamu mali yönetim yapısının uygulamaya konulması olmuştur.

Türkiye, 1999 ve 2001 krizlerinin ardından, krizin yapısal nedenlerini ortadan kaldırmayı ve vatandaşların vergilerinden oluşan kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir biçimde kullanılabilmesini hedefleyen, kamu yönetiminde hesap verilebilirliği ve saydamlığı tesis etmek suretiyle, ekonomide güvenilirliği tekrar sağlamaya çalışan, bir dizi yasal düzenleme yapmıştır. Bu düzenlemeler özellikle Türk Kamu Mali Yönetimi alanında, AB’ye üyelik hedefleriyle de uyumlu, tarihi bir reform uygulamasına dönüşmüştür.

Kamu finansmanı ve borç yönetiminin yeni bir yapıya kavuşturulması, kamu ihale sisteminin iyileştirilmesi, gelir idaresi ve vergi alt yapısının güçlendirilmesi ve kamu kaynaklarının elde edilmesi ve kullanılmasında etkinliği hedef alan, yeni bir kamu mali yönetim anlayışının, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile hayata geçirilmesi çabası, ülkemizin demokratik olgunluğuna önemli katkılar sağlamıştır.

Bu gelişmelerin bir yansıması olarak, 19 Aralık 2010 tarihinde yayımlanan 6085 sayılı yeni Sayıştay Kanunu ülkemizin demokratikleşmesi ve AB sürecinde çok önemli bir sayfa açmıştır. 2003 yılından bu tarafa yasalaşmayı bekleyen bu düzenlemenin, uygulamaya konulması demokratik parlamenter yaşamın işlerliği açısından son derece önemli olmuştur.

AB sürecinde ülkemizin ortaya koyduğu bütünleşme çabalarının ve kaydedilecek ilerlemelerin dönüm noktalarından birisi bu Kanunun kabulü olmuştur. Avrupa Komisyonunca her yıl yayımlanan İlerleme Raporlarında uluslar arası denetim standartlarına ve AB uygulamalarına uyumlu olduğu Komisyonca da teyit edilen bu Kanun, AB uyum ve müzakere sürecinin de ötesinde bir anlam ifade etmektedir. Ülkemiz yaptığı bu düzenleme ile gelişmiş bir ülke olmanın en temel varsayımlarından olan hesap verebilirliği ve saydamlığı, mali yönetim bağlamında uygulamaya geçirme fırsatını somut olarak elde etmiştir.

Kanundaki düzenlemelere baktığımızda, vatandaşın esas alan, vatandaşın ödediği vergilerin yine vatandaş yararına kullanılmasını temin edecek yol ve yöntemlerin, nasıl hayata geçirileceğinin ipuçlarını görmekteyiz.

Bu Kanunun kabulü ve uygulamaya geçirilmesi ile;

- Sayıştayın denetim alanı KİT'ler ve belediye şirketleri de dâhil olmak üzere tüm kamuyu kapsamış,
- Denetime tabi olmayan ve hesabı verilmeyen ya da verilemeyen hiçbir kamu kaynağı kullanımı kalmamış,
- Denetimler uluslar arası denetim standartları ve AB denetim uygulamaları ile uyumlu bir biçimde yürütölmeye başlanmış,
- Sayıştayın, klasik örgütlenme anlayışının ötesinde kaliteli hizmet üretme ve sunma anlayışına uygun olarak yeniden yapılandırılması benimsenmiş,
- Uluslar arası standartların bir gereğı olarak Sayıştay, kamuda hesap verebilirliğıin ve saydamlığıin sağlanmasına ve geliştirilmesine destek sağlamayı öncelikli amaç olarak üstlenmiş,
- Uluslararası denetim standartlarına uyumlu olarak savunma, güvenlik ve istihbarat harcamaları da dâhil olmak üzere, tüm kamu harcamalarının denetlenmesi ve denetim sonuçlarının Parlamento'ya raporlanması ve kamuoyuna açıklanmasının yolu açılmıştır.

Değerli katılımcılar,

Kamu maliyesinin en temel unsurlarından biri olan bütçe hakkını etkin bir biçimde kullanmak, Parlamento'nun en önemli görevlerinden biridir. Bilindiğı üzere Bütçe hakkı, Parlamento'nun bütçe yasalarıyla verdiği yetkiyi hükümetlerin nasıl kullandığını denetleme yetkisidir. Diğer bir deyişle, Devletin hangi alanlara ne kadar harcama yapacağına, bu harcamaların finansmanı için vatandaşlara nasıl bir yükümlölük getireceğine, milletin ya da onun temsilcilerinden oluşan parlamentoların karar vermesi ve yürütme organına verilen yetkinin nasıl kullanıldığının Parlamento tarafından denetlenmesi, hakkına bütçe hakkı diyoruz.

Bütçe hakkı mücadelesi sonucunda, mutlak monarşie karşı halkın yüzlerce yıl devam ettirdiğı çabalar, demokratik yönetim biçimine dönüşmeyi sağlamıştır. Bu nedenle, bütçe hakkı kavramı; bütçe hukukunda ya da bütçe disiplninde önemli bir yere sahip olduğı gibi, parlamenter demokrasiye yol açarak, toplumların yaşamlarında da önemli bir dönüm noktası olmuştur. Parlamento bu yetkisini, kendi adlarına denetim yapan ve yaptığı denetimlerle parlamentoların bütçe hakkını kullanmasına veri ve bulgu sağlayan Sayıştayların düzenlediğı raporlar aracılığıyla kullanır.

Ancak Sayıştay'ların parlamentoya objektif bilgi sağlayan, rapor sunma sorumluluğunun yerine getirilmesinde, bu raporların değerlendirilmesi de büyük önem taşımaktadır. Vatandaşların ödediğı vergilerden oluşan kamu kaynaklarının yine vatandaş yararına kullanımının denetiminde, görüldüğü üzere Parlamento ve Sayıştaylar arasında çift yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Parlamento gözetim ve denetim fonksiyonlarını Sayıştay raporlarını değerlendirdiğı oranda yerine getirebilecekken, yüksek denetim kurumları da Parlamento'yu, denetim tavsiyelerinin uygulanmasını sağlayacak bir mekanizma olarak gördükçe etkinleşecektir.

Sayıştay denetimlerinin, kamu mali yönetiminde saydamlığın sağlanması ve hesap verme sorumluluğunun geliştirilmesinde oynadıkları rolün önemi, ülkemizde ve uluslararası camiada da her vesile ile vurgulanmakta olup, bu hususlar aynı zamanda yolsuzlukların önlenmesi açısından da son derece önemlidir. Diğer taraftan, denetim kendi başına bir amaç olmayıp yönetimin bir unsurudur. Yönetim üzerine yapılan bilimsel çalışmaların tamamının hedefi, verimliliği artırmanın yollarını aramak olmuştur. Bu doğrultuda, Sayıştayca yapılan denetimlerin bir diğer fonksiyonunun da, yönetimin geliştirilmesi olduğunu görmek gerekmektedir. Dolayısıyla yeni kamu yönetimi anlayışında özellikle üst yöneticilerin, denetimin yönetimi geliştiren yönünün farkında olmaları, sistemin etkin işleyişi açısından oldukça önemlidir.

Parlamentonun ve Sayıştayın etkinliğinin artırılmasının ve bu iki kurum arasındaki vazgeçilemez bağın, güçlü bir şekilde kurulabilmesinin temel aracının, Parlamentoda Sayıştay raporlarının görüşüleceği bir komisyonunun olduğunun bilincindeyim. Dolayısı ile TBMM İçtüzüğü'nün, Sayıştay raporlarını etkin bir biçimde görüşecek mekanizmaları içerecek şekilde yeniden düzenlenmesi, hem Sayıştay Kanununun tam olarak hayata geçmesi, hem de Parlamentonun bütçe hakkını bihakkin kullanabilmesinin ön koşuludur. TBMM Başkanı olarak, bu konuda gerekli her türlü katkıyı sağlayacağımdan ve bu konuda toplumun yararına her türlü adımı atacağımdan emin olabilirsiniz.

Sözlerime son verirken, 151 yıllık geçmişin sizlere;

Sadece sorgulamak değil yol göstermeye, rehberlik etmeye;

Vatandaşla ve kamu yöneticileri ile aranızda engeller değil köprüler kurmaya;

Uygunlukla yetinmeyip performansları değerlendirmeye;

Cezalandırmaktan öte teşvik etmeye ve ödüllendirmeye;

İyi bir vesile olmasını diler TBMM Başkanı ve Sayıştay Kanununu yürütmekten sorumlu bir kişi olarak ellere ve ayaklara kılavuzluk eden bir göz gibi görev üstlenen bu güzide kurumda hayırlı ve başarılı görevlere imza atmanızı diler hepinizi sevgi ve saygı ile selamlarım.

Sayıştay Başkanı **Doç. Dr. Recai AKYEL**'in Konuşması

Sayın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanım,

Saygıdeğer Konuklar,

Kıymetli Hanımefendiler ve Beyefendiler,

Bugün, Türk Sayıştayının kuruluşunun 151. Yılı'nı kutlamanın sevincini ve gururunu yaşıyoruz. Bu önemli günümüzde bizler ile birlikte olduğunuz için şahsım ve kurumum adına sizleri saygıyla selamlıyor, şükranlarımı sunuyorum ve hoş geldiniz diyorum.

Saygıdeğer Konuklar,

Türk Sayıştayı, bundan 151 sene önce bu gün, Sultan Abdulaziz'in onayı ile 29 Mayıs 1862 günü kurulmuş olup, 30 Mayıs 1862 günü Ahmet Vefik Paşa'nın başkanlığında göreve başlamıştır. Sultan Abdülaziz'e 29 Mayıs 1862 günü sunulan ve aynı gün onaylanan Sayıştayın kuruluşu ile ilgili "Arz Tezkeresi"nin içeriği şöyledir:

- Mali konuların düzenlenmesi için,
- Devletin gelirinden fazla harcama yapmaması için,
- Devlet Dairelerince yapılan harcamaların yıl sonlarında ilgili memurlar tarafından hesabının verilmesi ve bunun sağlanması için,
- Her devlette olduğu gibi, hesapların bir yüce mahkeme tarafından incelenmesi gerektiğinden,
- Bir Mahkeme-i Kübra olarak, Divân-ı Aliyi Muhasebe veya Divanı Muhasebat adıyla bir kurumun kurulması,

- Başkanlığına da Evkaf Nazırı Ahmet Vefik Paşa'nın atanması,
- Ayrıca, Aynı Arz Tezkeresi'nin ekinde kurulması öngörülen Sayıştaya ait yönetmelik hazırlanıp onaya sunulmuştur.

İmparatorluğun son dönemlerindeki yoğun savaflara ve sıkıntılara rağmen Türk Sayıştayı fonksiyonlarını icra etmiş; Milli Mücadele döneminde Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan 1920'de, Ankara'da açılması ile birlikte çalışmalarını benzer şekilde sürdürmüştür. Büyük Millet Meclisinin Bütçe Denetimini yerine getirmesinde hiçbir zaman bir aksama olmamıştır.

29 Ekim 1923 tarihinde ülkemizde Cumhuriyet ilan edildikten hemen sonra, Cumhuriyetin ilanının üzerinden henüz bir ay dahi geçmeden, 24 Kasım 1923 tarihinde 374 sayılı Kanun ile Cumhuriyet döneminin Sayıştayı yeniden düzenlenmiştir. Bu durum, hem Mustafa Kemal ATATÜRK'ün engin bir Devlet Adamı olduğunu, hem de Sayıştayın Devlet yönetiminde vazgeçilmez bir kurum olduğunu göstermektedir.

Türk Sayıştayı, Türk Anayasalarının tümünde, 1876, 1924, 1961 ve 1982 Anayasalarında yer almıştır.

Saygıdeğer Konuklar,

Devletin olduğu, vatandaşın verginin toplandığı, kamu harcamasının yapıldığı, bütçe uygulamasının bulunduğu her toplumda Sayıştay vardır. Bütün toplumlarda kamu kaynağı kullanan her kişi, kamu kaynağını nasıl kullandığının hesabını vermektedir.

Günümüzde Birleşmiş Milletler Teşkilatının yanı sıra, en fazla üyesi olan uluslararası örgüt olarak ve Birleşmiş Milletler Teşkilatı ile sıkı işbirliği içinde olan Dünya Sayıştaylar Birliği (INTOSAI) Sayıştaylar için küresel düzeyde kabul görmüş kurallar ve standartlar belirlemektedir. INTOSAI, hem denetimin nasıl yapılacağı ile ilgili denetim standartlarını, hem de denetçilerin nasıl davranacağı ile ilgili etik kuralları belirlemektedir. Ülke Sayıştaylarının da uluslararası düzeyde sıkı bir işbirliği ağı bulunmaktadır.

Birleşmiş Milletler Teşkilatı, Sayıştayların kendi ülkeleri için önemli olduğunun farkındadır. Birleşmiş Milletler Teşkilatının 22.12.2011 tarihli ve 91 Sayılı Genel Kurul Kararı "Sayıştayların güçlendirilmesi yoluyla kamu yönetiminin verimliliğinin, hesap verebilirliğinin, etkinliğinin ve saydamlığının artırılması" hakkındadır. Üye ülkelerin bu karara uymaları beklenmektedir.

Saygıdeğer Konuklar,

TÜRK SAYIŞTAYI

Kamuda hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlık esasları çerçevesinde, kamu idarelerinin etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak çalışması ve kamu kaynaklarının öngörülen amaç, hedef, kanunlar ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olarak elde edilmesi, muhafaza edilmesi ve kullanılması için;

- Türkiye Büyük Millet Meclisi adına yapılacak denetimleri yapmakta;
- Sorumluların hesap ve işlemlerini yargılama yoluyla kesin hükme bağlamakta ve,

-Kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve kesin hükme bağlama işlerini yapmaktadır.

Sayıştayın görev-yetki ve sorumlulukları başta Anayasa olmak üzere 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile, 6085 sayılı Sayıştay Kanununda ve ayrıca ilgili değişik Kanunlarda yer almıştır.

Sayıştay iki fonksiyonu olan bir Anayasal kurumdur. Sayıştay, TBMM adına kamu kaynaklarının denetlenmesi ve raporlanması fonksiyonu yönüyle bir yüksek denetleme kurumu; hesapların kesin hükme bağlanması fonksiyonu yönüyle de bir hesap mahkemesidir.

SAYIŞTAYIN GÖREVLERİ

6085 sayılı Sayıştay Kanunun'da Sayıştayın görevleri belirtilmiştir.

Sayıştay;

1) Kamu idarelerinin mali faaliyet, karar ve işlemlerini hesap verme sorumluluğu çerçevesinde denetler ve sonuçları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine doğru, yeterli, zamanlı bilgi ve raporlar sunar.

2) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığını denetler, sorumluların hesap ve işlemlerinden kamu zararına yol açan hususları yargılama yoluyla kesin hükme bağlar.

3) Genel Uygunluk Bildirimini Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

4) Kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve kesin hükme bağlama işlerini yapar.

5) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince mali konularda düzenlenecek yönetmelikler ile yönetmelik niteliğindeki düzenleyici işlemler hakkında istişari görüş bildirir.

SAYIŞTAY DENETİMİNİN AMACI

6085 sayılı Sayıştay Kanununda Sayıştay denetiminin amacı belirtilmiştir.

a) Bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması,

b) Kamu mali yönetiminin hukuka uygun olarak yürütülmesi ve kamu kaynaklarının korunması,

c) Kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi,

ç) Hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılması,

SAYIŞTAY DENETİMİNİN GENEL ESASLARI

6085 sayılı Sayıştay Kanununda Sayıştay denetiminin genel esasları düzenlenmiştir.

a) Denetim; kamu idarelerinin hesap, mali işlem ve faaliyetleri ile iç kontrol sistemlerinin incelenmesi ve kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak kullanılmasının değerlendirilmesidir. Sayıştay tarafından yerindelik denetimi yapılamaz, idarenin takdir yetkisini sınırlayacak ve ortadan kaldıracak karar alınamaz.

b) Denetim genel kabul görmüş uluslararası denetim standartlarına uygun olarak yürütülür.

c) Sayıştay ve denetçiler denetim faaliyetini bağımsız ve tarafsız olarak yürütür. Sayıştaya denetim görevinin planlanması, programlanması ve yürütülmesinde talimat verilemez.

ç) Denetimler, güncel denetim metodolojilerinin uygulanmasında gerekli özen gösterilerek gerçekleştirilir.

d) Denetim görevinin etkin bir biçimde yerine getirilmesi için Kurum mensuplarının teknik ve mesleki yeterlikleri geliştirilir.

e) Kalite güvencesinin sağlanması için, denetimin her aşaması denetim standartlarına, stratejik planlara, denetim programlarına ve mesleki etik kurallarına uygunluğu açısından sürekli gözden geçirilir.

f) Denetim raporlarında, kamu idaresinin yerine geçerek belirli bir iş ve işlemin yapılmasını veya belirli bir politikanın uygulanmasını zorunlu kılacak, kamu idaresinin takdir yetkisini sınırlayacak veya ortadan kaldıracak görüş ve talep içeren rapor düzenlenemez.

g) Kamu idarelerinin düzenlilik ve performans denetimleri sonucunda düzenlenen taslak denetim raporları denetim grup başkanlıkları tarafından Başkanlığa sunulmadan önce üç uzman denetçiden oluşturulacak rapor değerlendirme komisyonları tarafından değerlendirilir.

SAYIŞTAY DENETİMİNİN TÜRLERİ

6085 sayılı Sayıştay Kanununda Sayıştay denetim türleri düzenlenmiştir.

Sayıştay denetimi; uygunluk denetimi, mali denetim ve performans denetiminden oluşmaktadır.

Uygunluk Denetimi: Kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti,

Mali Denetim: Kamu idarelerinin mali rapor ve tablolarının, bunlara dayanak oluşturan ve ihtiyaç duyulan her türlü belgelerin değerlendirilerek, bunların güvenilirliği ve doğruluğu hakkında görüş bildirilmesi, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin değerlendirilmesi.

Performans Denetimi: Hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilir.

SAYIŞTAY RAPORLARI

6085 sayılı Sayıştay Kanununda Sayıştayın düzenleyeceği raporlar belirtilmiştir.

Sayıştay yaptığı denetimler sonucu, yargı raporu, mali rapor ve performans raporu düzenler.

1- Birer hesap mahkemesi olarak çalışan Sayıştay Dairelerinin yargısal kararı için düzenlenen yargılamaya esas raporlar, Sayıştayda sonuçlandırılır.

2- Diğer Raporlar TBMM'ye sunulur. TBMM'ye sunulması gereken raporlar 6085 sayılı Sayıştay Kanununda belirtilmiştir.

TBMM'ye sunulan raporlar şunlardır;

Genel Uygunluk Bildirimi, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Raporları, Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu, Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ve Diğer Raporlar.

HESAPLARIN KESİN HÜKME BAĞLANMASI

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin hesap ve işlemlerinin denetimi sırasında denetçiler tarafından kamu zararına yol açan bir husus tespit edildiğinde sorumluların savunmaları alınarak mali yılsonu itibarıyla yargılamaya esas rapor düzenlenir;

Hesap mahkemesi olarak Sayıştay Daireleri sorumluların hesap ve işlemlerine ilişkin düzenlenen yargılamaya esas raporlarda yer alan kamu zararına ilişkin hususları hükme bağlar.

Sayıştay Savcıları; yargılamaya esas raporları, temyiz dosyaları ve diğer işleri inceleyerek düşüncesini gerekçeli olarak bildirir.

Sayıştay dairelerince verilen ilamların son hüküm mercii Sayıştay Temyiz Kuruludur.

Temyiz, Yargılamanın iadesi ve karar düzeltilmesi talepleri gibi Kanun yollarına başvurma usul ve esasları Sayıştay yargısında düzenlenmiştir. Ayrıca, İçtihatların Birleştirilmesi müessesesi de bulunmaktadır.

Anayasa Mahkemesi 27.12.2012 gün ve 207 sayılı kararında Sayıştayın Anayasal konumu hakkında genel değerlendirmede bulunmuş ve “bütün bu açıklamalar dikkate alındığında, Sayıştayın sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlama görevi yönünden yargısal bir faaliyet icra ettiği ve bu çerçevede verilen kararların maddi anlamda kesin hüküm teşkil eden yargı kararı niteliğinde olduğu, kesin hüküm vermesi nedeniyle bunu sonuçsuz veya etkisiz kılacak şekilde gerek idari, gerekse yargısal makamlar nezdinde herhangi bir karar alınmasının söz konusu olamayacağı sonucuna ulaşılmaktadır.” denilmiştir.

Ayrıca, Anayasa Mahkemesi denetçilerin yargının bir parçası olduğunu belirtmiştir. Anayasa Mahkemesi, sözkonusu kararında;

“Sayıştay denetimi, TBMM'ye sunulan Sayıştay raporuyla sonlanan bir süreci kapsamaktadır. Bu süreçte en önemli görevi denetçiler ifa etmektedir. Sayıştayın yargılama daireleri ile diğer daire ve kurulları, denetçiler tarafından yapılan inceleme ve

değerlendirme sonucu hazırlanan denetim ve yargılamaya ilişkin raporlara dayanarak görev icra etmektedirler. Bu nedenle Sayıştayın bağımsızlığı, başkan ve üyelerin yanı sıra denetçinin bağımsızlığını da gerektirmektedir.” demektedir.

MALİ DENETİM

Yeni Sayıştay denetiminin getirdiği en önemli değişiklik mali denetimin yapılması ve sonucunun TBMM’ye sunulmasıdır. Mali denetimin yapılabilmesi için kamu kurumlarının bu denetime hazırlıklı olması gerekir.

Sayıştay, yapmış olduğu denetimler sonucunda hazırladığı raporlarda, denetlenen kurumların gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

Sayıştayın bu sorumluluğunu yerine getirebilmesi için, kamu kurumları gerekli bilgi ve belgeleri denetime hazır hale getirmeli ve Sayıştaya sunmalıdır.

Denetlenen kurum yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kurum faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kurumun gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve Sayıştaya sunulmasından ve Sayıştay Denetçisine ibraz edilmesinden sorumludur.

Denetlenen kurum yönetimi, kurumlarının mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş oluşturulabilmesi ve güvence verilebilmesi için Sayıştayın istediği bilgi ve belgeleri ibraz edebilmelidir. Aynı paralellikte, kurumun muhasebe yetkilileri gerekli bilgi ve raporları düzenli olarak kamu idarelerine vermelidir. Aksi bir durumda, Sayıştayın, kurumların mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş oluşturabilmesi ve güvence verebilmesi mümkün değildir.

Bu yüzden;

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslarda yer verilen defter, mali tablo, belge ve bilgilere esas yevmiye kayıtlarının kurumsal bazda kaydedilmesi gerçekleştirilmeli ve kesintisiz sürdürülmelidir.

2011 YILI DENETİM RAPORLARI

2012 yılında, 2011 yılı hesapları ve mali işlemleri denetlenmiştir. 2011 yılı denetimleri sonucunda;

1- Anayasanın 160. maddesine göre; hesapların kesin hükme bağlanması çerçevesinde “yargılamaya esas raporlar” Sayıştay hesap mahkemelerine sunulmuştur.

2- Anayasanın 164. maddesine göre; Genel Uygunluk Bildirimi TBMM'ye sunulmuştur.

3- Anayasanın 165. maddesine göre; Kamu İktisadi Teşebbüsleri denetimi raporları TBMM'ye sunulmuştur.

Ancak Sayıştay, bunların dışındaki bazı raporları birazdan izah edilecek sebeplerle TBMM'ye sunamamıştır. Öncelikle belirtmek gerekir ki TBMM'ye sunulamayan raporlar 6085 sayılı Sayıştay Kanununun öngörmüş olduğu ve TBMM'ye ilk defa sunulacak raporlardır. Yani raporların sunulamaması durumu önceden beri sunulan raporların hazırlanmasında oluşmuş bir aksama değildir.

Sayıştay, Cumhuriyet tarihi boyunca ilk defa 2011 yılı hesap ve işlemlerinin mali denetimini yapmış, mali denetimi sonucu mali raporları hazırlama sürecini yürütürken, 6353 sayılı Kanun yürürlüğe girmiştir. 6353 sayılı Kanunun yürürlük tarihi ve getirdiği düzenlemeler nedeniyle 2011 yılı mali denetim raporlarının hazırlanma sürecinin tamamlanması hukuki gerekçeler ile teknik olarak imkansız hale gelmiştir. Hukuki anlamda Sayıştay raporu tamamlanamadığı için, Rapor Değerlendirme Kurulunun kararı gereğince TBMM'ye gönderilememiştir. Bu haliyle 2011 yılı Kesin Hesap Kanunu ve 2013 yılı Bütçe Kanunu kabul edilmiştir. Yaşanan süreçte Sayıştayın herhangi bir ihmali ve kusuru bulunmamaktadır.

Devam eden süreçte, Sayıştay 2012 yılı hesaplarının ve mali işlemlerinin denetimi için insan gücü ve denetim planlaması yapmış ve halen 2012 yılı hesaplarının denetim ve raporlama süreci devam etmektedir.

KALİTE KONTROL SÜRECİ

Sayıştayın çalışmalarında yeterli ve etkin kalite kontrol süreci kurulmuştur. Gerek Sayıştay raporlarının, gerekse yargısal kararların oluşumunda bu kalite kontrol süreci etkin işletilmektedir. Sayıştay çalışmalarında, Sayıştay Denetçisinin tavrı veya yaklaşımı raporun oluşumunda tek başına belirleyici değildir.

Sayıştay raporlarının oluşumunda; denetçinin denetim raporu üzerinde, ekip başkanının, grup başkanının, rapor değerlendirme komisyonunun, ilgili kurumun görüşünün alınması, ilgili Sayıştay Dairesinin ve nihayetinde Rapor Değerlendirme Kurulunun değerlendirmeleri belirleyici olmaktadır.

Kamu zararı ile ilgili kesin hüküm oluşumunda; denetçinin denetimi, sorumlunun savunması, grup başkanı, savcının görüşü, üyenin görüşü, daire kararı ve temyiz kurulu kararı belirleyici olmaktadır.

Kamu kurumlarının mali işlemleri hukuka uygun olduğu takdirde, bu sayılan kalite kontrol süreci sonucunda mağduriyetlerin oluşması ihtimali çok düşük görülmektedir.

DENETÇİLERİN DAVRANIŞI

Yeni Kanun ile birlikte Sayıştaya verilen mali denetim yapma sorumluluğu yerine getirilirken, kurumların mali sistemlerinin analizi esnasında denetçiler ile kurum görevlilerinin eskiye nazaran daha fazla görüşme durumu ortaya çıkmıştır.

Denetçilerin, denetlenen kurumların üst yöneticileri ile muhatap olmaları, denetlenen kurumdan çalışma mekanı istenmesi, denetlenen kurumdan daha fazla bilgi ve belge istenilmesi, bunlara ilaveten denetlenen kurumların mali denetim ile yeni karşılaşmış olmaları gibi nedenlerle denetçilerin davranışları hakkında değerlendirmeler yapılmıştır. Bu değerlendirmelerin olumsuz anlamda fazla abartıldığı, denetçiler ile ilgili asılsız ithamlarda bulunulduğu ve hatta kasıtlı olduğu müşahade edilmiştir.

Sayıştay denetçilerinin birer melek veya robot olmadıklarının, birer beşer olarak zafiyetleri ve yanlış davranışları olabileceğinin farkındayım. Herhangi bir mensubumuz hakkında herhangi bir şikayet olduğunda, haklarında gerekli işlemin yapılacağını vurgulamak isterim. Bununla birlikte, 4 yılı bulan Sayıştay Başkanlığım döneminde denetçiler hakkındaki şikayet başvurusu çok az sayıda olmuştur.

Sayıştay; Sayıştay Denetçilerinin Mesleki Etik Kurallarına İlişkin Usul ve Esasları yayınlamış, etik dışı davranışların soruşturulacağı hükme bağlanmıştır. Ülkemizde Sayıştay; “nezaketi ve nazik davranışı” etik kurallar içerisinde gösteren bir kurumdur.

ETİK KURALLAR

“Sayıştay Denetçilerinin Mesleki Etik Kurallarına İlişkin Usul ve Esaslar”da yer alan kurallar uluslararası düzeyde kabul görmüş kurallardır. Sayıştay denetçileri, mesleki etik kurallarının önemini kabul eder; bu kurallara her koşulda bağlı kalır. Sayıştay Denetçileri, görevlerini yürütürken bu düzenlemede belirtilen mesleki etik kurallarına uymakla yükümlüdür.

Sayıştay denetçileri, onur kırıcı, küçük düşürücü ve keyfi davranışlar sergilemez; baskıcı, hakaret ve tehdit edici uygulamalarda bulunmaz, birlikte görev yaptıkları ve görevleri ile ilgili diğer kişilere karşı nazik ve saygılı davranır.

BASIN İLE İLİŞKİLER

Sayıştayın yeterince basına açık olmadığı hususunda basın tarafından sitem edildiğimizin farkındayım. Basını memnun edici düzeyde basına açık bir kurum değiliz. Bu durumdan zaman zaman kurum olarak zarar görmekteyiz. Ancak bu durum, bizim kurumsal olarak stratejik bir tercihimizdir.

Sayıştayın ketum tavrı bir kurum kültürüdür. Sayıştay yargısal kararları ve raporları ile konuşmaktadır. Devletin tüm kurumlarını denetleme görevi ve sorumluluğu, bizi sorumlu davranmaya ve ketum olmaya zorlamaktadır.

Sayıştayın basına kapalı tavrı aslında Sayıştayın bir fedakarlığıdır. Sayıştay hakkında zaman zaman yapılan haksız ithamlara, asılsız iddialara ve çirkin hitaplara bile cevap vermemekteyiz.

Basının ve kamuoyunun Sayıştayın bu ketum tavrını saygıyla karşılayacağını beklemekteyiz.

SAYIŞTAY DENETİMİNİN SINIRLARI VE YANLIŞ DENETİM

Sayıştay denetiminin sınırları vardır. Sayıştay yönetimi olarak, Sayıştay Denetçilerinin bireysel yanlış denetim yapmamaları için gerekli özeni göstermekteyiz. Ayrıca, 6085 sayılı Sayıştay Kanununda bu düzenlemelere yer verilmiştir.

1-) Sayıştay tarafından yerindelik denetimi yapılamaz. İdarenin takdir yetkisini sınırlayacak ve ortadan kaldıracak karar alınamaz.

2- Denetim raporlarında, kamu idaresinin yerine geçerek belirli bir iş ve işlemin yapılmasını veya belirli bir politikanın uygulanmasını zorunlu kılacak, kamu idaresinin takdir yetkisini sınırlayacak veya ortadan kaldıracak görüş ve talep içeren rapor düzenlenemez.

3- Sayıştay Denetçileri, görevlerini yürütürken bu düzenlemelerde belirtilen mesleki etik kurallarına uymakla yükümlüdür.

4-) Sayıştay tarafından gerçekleştirilen performans denetimleri mali ve hukuki sorumluluk doğurmaz.

Saygıdeğer Konuklar,

Bugünkü Türk Sayıştayını düzenleyen 6085 sayılı Kanun, 19 Aralık 2010 günü yürürlüğe girmiştir. Sayıştay Kanunu Avrupa Birliği Müktesebatı çerçevesinde Avrupa Sayıştaylarını örnek almıştır. Sayıştay Kanunu yeni tarihli olduğundan dolayı, uluslararası denetim standartlarını yeteri derecede karşılamaktadır; ancak daha ileri düzeyde değildir. Sayıştay Kanunu ayrıca denetimlerin uluslararası standartlara göre yapılmasını kabul etmiştir. Uluslararası uygulamalardan farklı, kendimize özgü herhangi bir uygulamamız yoktur.

Türk Sayıştayı başta Anayasa olmak üzere, yasalarda belirtilen yetki ve sorumluluklarını, uluslararası denetim standartları, modern teknoloji, bilişim teknikleri ve denetim rehberleri kullanarak yerine getirmektedir. Yani, Sayıştay denetiminin sınırları, ölçüsü ve kuralları vardır.

Sayıştay, kendine verilen görevleri yerine getirirken; Anayasal ve yasal yetkilendirmelerin yanı sıra; Sayıştayın kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi, Sayıştay mensuplarının mesleki yeterliliklerinin artırılması, küresel kabul ve ulusal tercihlerin önemsenmesi, değişimlerin sürekli takip edilmesi ve kamuoyu önünde kurumsal güvenilirliğin yüksek tutulması gibi hususları önemsemektedir.

Sayıştay, bizzatî denetimlerinin öncelikli bir amaç olmadığı, kamu kaynaklarının sağlıklı kullanımına bir katkı olduğu, vatandaşın refah düzeyinin artırılmasına bir destek olduğunun bilincindedir. Sayıştay, görevlerini sağlıklı bir biçimde yerine getirebilmek için kamuoyundan ve vatandaştan katkı, öneri ve eleştiri beklemektedir.

Yeni Sayıştay Kanunu, denetim alanında reform sayılabilecek yeni ve kapsamlı değişiklikler getirmiştir. Her yeni sistemin uygulanmasında riskler vardır. Her yeni sistemin taraflar bakımından öğrenilmesi, kabulü ve doğru uygulanması zaman almaktadır. Gerek kuralların uygulanmasında, gerekse insan davranışlarında tereddütler olması kaçınılmazdır. Bu evrensel gerçekten hareketle Yeni Sayıştay Kanunun uygulanmasında hem Sayıştaya, hem denetlenen kurumlara, hem de kamuoyuna görevler düşmektedir.

Yeni Sayıştay Kanununun doğru uygulanması ve geçiş sürecinin başarılı olabilmesi bakımından; kamu kurumlarının yeni Sayıştay denetiminin niteliğini doğru kavramaları, yeni denetim anlayışına göre kurumlarında gerekli düzenlemeleri yapmaları, Sayıştay denetimi sonucu bulgulara önem vermeleri, Sayıştay ile iletişim içinde olmaları; dilek, temenni ve şikayetlerini Sayıştay Başkanlığına iletmeleri beklenmektedir. Kamu kurumları, ayrıca, kamu kaynağının elde edilmesi, muhafaza edilmesi ve kullanılması ile ilgili işlemlerin önemli ve hassas konular olduğunun farkında olmalıdır.

Sayıştayın amacı, kendisine Anayasa ve Yasalar ile verilen yetki ve sorumlulukları doğru ve sağlıklı bir biçimde yerine getirmektir. Sayıştay, kamu kurumlarının işlerini zorlaştırıcı; kamu hizmetlerini engelleyici, kamu görevlilerini üzen bir rol üstlenmeyi istememektedir. Sayıştay, kamu kaynaklarının doğru kullanımına katkı sağlamaktadır.

Türk Sayıştayı olarak, yetki ve sorumluluğumuzun kullanımında; denetim, inceleme, raporlama, yargılama ve kesin hükme bağlama eylem ve işlemlerinde ilgili tarafların ve kamuoyunun yaklaşımlarını önemsemekteyiz. Kurum olarak eleştirilere açığız; şeffafız ve hesap verebiliriz. Ayrıca, Sayıştay olarak, güvenilir olmaya önem vermekteyiz. Raporlarımızda ve kararlarımızda mesleki ve teknik anlamda yetkin, doğru, nesnel ve objektif olmaya; tutum ve davranışlarımızda; yansız ve tarafsız, adil ve hakkaniyet sahibi, pozitif yaklaşım, etik davranmaya özen göstermekteyiz.

YENİ ANAYASA

Türk Anayasalarının tümünde, 1876, 1924, 1961 ve 1982 Anayasalarında yer alan Türk Sayıştayının, yazım süreci başlayan yeni Anayasa'da da etkin bir biçimde yer alacağı hususunda şüphe bulunmamaktadır. Zira, Sayıştay Devletin vazgeçilmez önemli bir organıdır. Küresel kabul ve ulusal tercihe göre, vatandaşın refahına katkı sağlayacak; kamu kaynaklarının amacına uygun kullanımına yardımcı olacak, yolsuzluk ile mücadele edecek; saydam ve hesap verebilir bir devlet yönetiminin bir parçası olacak Sayıştay yapılanmasında, kurum olarak teknik bilgilendirmeye her zaman hazır olduğumuzu belirtmek isterim.

Saygıdeğer Konuklar,

Sayıştay Olarak,

Sayın Cumhurbaşkanımızın şahsında, Cumhurbaşkanlığı Makamına,

Sayın Meclis Başkanımızın şahsında, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve değerli Milletvekillerimize ve Siyasi Partilerimize,

Sayın Başbakanımızın şahsında, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine ve Bakanlar Kuruluna, Kamu Kurum ve Kuruluşlarına,

Başta Anayasa Mahkemesi olmak üzere Yüksek Yargıya ve Yargı Mensuplarına,

Kamuoyuna, Basınımıza, Sivil Toplum Kuruluşlarına destekleyici, yol gösterici, gerektiğinde eleştirici yaklaşım ve tutumlarından dolayı şükranlarımı arz ediyorum.

Ayrıca, Sayıştay Mensuplarına çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum, ölenlerine Allahtan rahmet diliyorum.

Sözlerime son verirken; ülke olarak daha kalkınmış ve daha bayındır olmak; ulus olarak huzurlu ve güvenli bir ortamda daha mutlu ve daha zengin olmak ümidiyle, siz değerli katılımcılara teşekkür ediyor ve saygılarımı sunuyorum.

Sayıştayın 151. Kuruluş Yılı Dönümü için kutlama mesajı gönderen protokol ve ilgili kişilerin isim listesi:

151. KURULUŞ YILDÖNÜMÜNE MESAJ GÖNDERENLER			
ADI SOYADI	UNVANI	ADRES 1	ADRES 2
Abdullah GÜL	Cumhurbaşkanı	ANKARA	
Recep Tayyip ERDOĞAN	Başbakan	ANKARA	
Cemil ÇİÇEK	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı	TBMM/ANKARA	
Kemal KILIÇDAROĞLU	Genel Başkan	Cumhuriyet Halk Partisi	ANKARA
Org. Necdet ÖZEL	Genelkurmay Başkanı	Genelkurmay Başkanlığı	ANKARA
Bekir BOZDAĞ	Başbakan Yardımcısı	Başbakanlık/ANKARA	
Nabi AVCI	Bakan	Milli Eğitim Bakanlığı	ANKARA
Mehmet Mehdi EKER	Bakan	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	ANKARA
Suat KILIÇ	Bakan	Gençlik ve Spor Bakanlığı	ANKARA
Erdoğan BAYRAKTAR	Bakan	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	ANKARA
Binali YILDIRIM	Bakan	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	ANKARA
Taner YILDIZ	Bakan	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	ANKARA
İsmet YILMAZ	Bakan	Milli Savunma Bakanlığı	ANKARA
Zafer ÇAĞLAYAN	Bakan	Ekonomi Bakanlığı	ANKARA
Egemen BAĞIŞ	Bakan	Avrupa Birliği Bakanlığı	ANKARA
Prof. Dr. Veysel EROĞLU	Bakan	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	ANKARA
Sadullah ERGİN	Bakan	Adalet Bakanlığı	ANKARA
Dilek YÜKSEL	Tokat Milletvekili	TBMM/ANKARA	
Prof. Dr. Necdet ÜNÜVAR	Adana Milletvekili	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı	TBMM/ANKARA
Selahattin DEMİRTAŞ	Hakkari Milletvekili	Barış ve Demokrasi Partisi Eş Genel Başkanı	TBMM/ANKARA
Recep KÖMÜRCÜ	Üye	Anayasa Mahkemesi	ANKARA
Alâaddin YÜKSEL	Ankara Valisi	ANKARA	
Doç. Dr. Uğur ÖNAL	Genel Müdür	Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü	ANKARA
Abdülhamit BİLİCİ	Genel Müdür	Cihan Haber Ajansı	Yeni Bosna/İSTANBUL
Dr. Kadir TOPBAŞ	Başkan	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	İSTANBUL
Adnan BALİ	Genel Müdür	Türkiye İş Bankası A.Ş.	Levent/İSTANBUL
H.Ersin ÖZİNCE	Yönetim Kurulu Başkanı	Türkiye İş Bankası A.Ş.	Levent/İSTANBUL
Av. Metin FEYZİOĞLU	Türkiye Barolar Birliği Başkanı	ANKARA	
Av. Sema AKSOY	Ankara Barosu Başkanı	ANKARA	

KUTLAMA ETKİNLİKLERİ

Yeni Seçilen Üyelere Cübbelerinin Giydirilmesi

TBMM Genel Kurulu tarafından 16 Nisan 2013 tarihinde yapılan oylama sonucuna göre boş bulunan Sayıştay üyeliklerine **Mustafa MİS, Ömer BURHANLI, Ahmet OKUR, Orhan YAŞA** ve **Özcan Rıza YILDIZ** seçilmiştir. Yeni seçilen üyelerimize cübbeleri TBMM Başkanvekili **Sadık YAKUT** tarafından giydirildi.

11 Yeni Denetçiye Mühür Verilmesi

Sayıştayın meslek mensubu kadrosuna yeni arkadaşlarımız katıldı. 11 yeni denetçi arkadaşımıza mühürleri Anayasa Mahkemesi Başkanı **Haşim KILIÇ** tarafından verildi.

Emekli 2 Daire Başkanına Plaket Verilmesi

2013 Mayıs ayı içerisinde yaş haddinden emekli olan Daire Başkanları **Ömer Faruk DOĞAN** ve **Taykan ATAMAN**'a anı plaketleri Başbakan Yardımcısı **Bülent ARINÇ** tarafından verildi.

Sosyal Sorumluluk Çalışmaları Dolayısıyla Plaket Verilmesi

Sosyal sorumluluk çalışmasından dolayı Sayıştay 5. Daire Başkanı **Kemal TURAN**'a plaketi İçişleri Bakanı **Muammer GÜLER** tarafından verildi.

“SAYIŞTAY’IN ANAYASAL KONUMU”

Konulu Konferans

*Prof. Dr. Fatih Karaosmanoğlu, Dekan
Pamukkale Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
29 Mayıs 2013, Ankara*

Sayın Cumhurbaşkanım, Sayın TBMM Başkanım, Sayın Başbakanım, Sayın Yüksek Yargı Başkanlarım, Sayın Sayıştay Başkanım ve Değerli Konuklar,

Sayıştay’ın 151. Kuruluş yıldönümü vesilesiyle bir araya geldiğimiz bugün, ‘Sayıştay’ın Anayasal Konumu’ başlıklı bildirimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Bu konuyu ele alırken, Evrensel/uluslararası ilke ve anlayışlar ile anayasal gelişmeleri dikkate alarak, bütçe hakkı ve denetim unsurları üzerinden ‘*Sayıştay’ın Anayasal Konumu*’ hakkında değerlendirmeler yapmak istiyorum.

Hepimizin malumları olduğu gibi, Sayıştay 151 yıl önce bugün, yani 1862 yılının 29 Mayıs tarihinde, Osmanlı Devleti’nde mali yaşamın düzenlenmesi, gelir ve giderlerin denetlenmesi ve ilgili memurların hesaplarının incelenmesi amacıyla, bir yüksek mahkeme

niteliğinde ‘Divan-ı Muhasebat’ adı ile kurulmuş ve başkanlığına da Evkaf Nazırı Ahmet Vefik Paşa atanmıştır.

Daha sonra 1876 tarihli Kanun-u Esasi’de (md.105), anayasal bağımsız bir kurum olarak yerini alan Sayıştay, bu kimlik ve niteliğini, sırasıyla 1924 tarihli Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ile 1961 ve 1982 Anayasalarında muhafaza ederek günümüze kadar gelmiştir.

Sayıştay’ımızın tarihsel arkaplanı hakkında çok kısa bilgi verdikten sonra, şimdi **bütçe hakkı** ve **denetim** kavramları hakkında hatırlatıcı bilgiler vermek istiyorum.

Temel kavramlar: Bütçe Hakkı ve Denetim

Bütçe hakkı

Devletin nerelere ne ölçüde para harcaması gerekeceğinin, bu harcamalar dolayısıyla halkın ne gibi mali yükümlülüklerle katlanacağını belirlenmesi hakkıdır. Bu hak, demokratik bir sistemde, temelde, temsilciler eliyle halka ve millete aittir. Tarihsel açıdan baktığımızda, bütçe hakkı, uzun ve acılı mücadeleler sonucu kazanılmış bir haktır.

Sayıştaylar, milli egemenliğin belirgin bir tezahürü olan **bütçe hakkının**, yasama organı tarafından etkili biçimde kullanılmasına yardımcı olan bir müessese ve anayasal kuruluşlardır. Pratikten bakıldığında, parlamentonun bütçe hakkı açısından Sayıştay, son derece önemli bir kurum olarak karşımıza çıkmaktadır.

Denetim

Başlangıçta bütçenin uygulanması ve denetimi, doğrudan parlamentolar tarafından yapılırken, zamanla uzmanlaşmış kuruluşlar aracılığı ile yapılması zorunlu hale gelmiştir. Bu ihtiyaç, Avrupa literatürü üzerinden baktığımızda kökenleri 13. yüzyıldaki Magna Carta’ya kadar uzanan, günümüzde Sayıştay olarak bildiğimiz yüksek denetim kurumlarının ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Burada bir noktayı vurgulamakta yarar vardır: Her ne kadar bütçe denetimini üstlenmesiyle Sayıştaylar, demokratik parlamenter rejimin güçlenmesine pozitif bir katkı yapmış olsalar da, Sayıştayların ontolojisi ile hükümet modelleri arasında şahsen doğrudan bir ilişki kurmanın isabetli olmayacağını düşünüyorum. Bir başka anlatımla, örneğin, siyasal bir tercih olarak ister parlamenter ister başkanlık sistemi olsun, Sayıştayların her çeşit hükümet sisteminde önemli fonksiyon görmeyi sürdüreceğini düşünüyorum. Hatta başkanlık sisteminde, belki bireysel hak ve özgürlükler temeline bağlı denetimde Sayıştayların daha fazla fonksiyon göreceğini söyleyebilirim.

Diğer yandan **denetim** kavramının **kapsamının** sürekli demokratik bir anlayışın gelişmesine paralel olarak **değişim geçirdiğini görüyoruz**. Örnek verecek olursak, Çağdaş dünyada, hesap verebilirlik ve saydamlık anlayışlarının gelişmesi, hizmetlerle birlikte ‘kaliteli hizmet’ taleplerinin artış göstermesi, genel olarak, denetim kurumlarını, klasik denetlemenin ötesinde ‘**kamu fonlarının ne ölçüde verimli, etkin ve tutumlu kullanıldıklarını**’ tespitiye yönelmiştir. Bu anlayış, demokratik denetimlerde giderek yaygınlık gösteren ‘**performans denetimi**’ anlayışını ortaya çıkarmıştır. Birbirlerine paralel nitelikli hazırlanan 5018 ve 6085 sayılı yasaların bu anlayışı yansıttığını görüyoruz.

Sayıştay: 1982 Anayasası

Bu kavramsal açıklamalardan sonra, Sayıştayın, öncelikle anayasamızda nasıl düzenlenmiş olduğuna bakalım:

Madde 160. – (Değişik: 29.10.2005–5428/2 md.)

‘Sayıştay, merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Sayıştayın kesin hükümleri hakkında ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir kereye mahsus olmak üzere karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler. Bu kararlar dolayısıyla idarî yargı yoluna başvurulamaz.

Vergi, benzeri malî yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyumsuzluklarda Danıştay kararları esas alınır.

(Ek: 29.10.2005-5428/2 md.) Mahalli idarelerin hesap ve işlemlerinin denetimi ve kesin hükme bağlanması Sayıştay tarafından yapılır.

Sayıştayın kuruluşu, işleyişi, denetim usulleri, mensuplarının nitelikleri, atanmaları, ödev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri ve diğer özlük işleri, Başkan ve üyelerinin teminatı kanunla düzenlenir.

Sayıştay: Kuvvetler Ayrılığı İlkesi

1982 Anayasası ve 160. Maddenin düzenlemesine, **Kuvvetler ayrılığı ilkesi** açısından baktığımızda, burada aklımıza gelen öncelikli soru şudur: Sayıştay, acaba **yasama, yürütme ve yargı** erkleri ile nasıl bir ilişki içindedir ve nerede durmaktadır?

- Sayıştay, **yasamanın** bir parçası mıdır?

Sayıştay, parlamentonun denetim yetkisini kullanan bir anayasal organ veya kuruluş değildir, dolayısıyla, yasamanın bir parçası sayılmaz. Çünkü Anayasanın 7. Maddesi, açıkça yasama yetkisinin devrini yasaklamıştır. Sayıştay sadece Kamunun gelir, gider ve mallarını TBMM adına denetler.

- Sayıştay, **yürütmenin** içinde midir?

Sayıştayı yürütmenin içinde de düşünemeyiz. Çünkü Anayasanın 8. Maddesi gereği, **Yürütme yetkisi ve görevi**, Cumhurbaşkanı (CB) ve Bakanlar Kurulu (BK) tarafından yerine getirilir. CB ve BK, Sayıştayın uğraş alanına hiç müdahil değildir. Sayıştay, denetimini yasama organı olan Meclis adına yapmaktadır. Buna göre, asıl denetleyen yasama organı olan Parlamento, denetlenen ise yürütme ve idaredir. Bu durum ise, yasama adına denetim yapma yetkisine sahip kurum ve kuruluşun (Sayıştay'ın), doğal olarak yürütme ve idarenin dışında olmasını gerekli kılmaktadır.

- Sayıştay, **yargı** erki ile nasıl ilişkilidir?

Öncelikle Sayıştay, 1982 Anayasasının **Yargı** başlıklı bölümünde yer alan yukarıda bahsettiğimiz 160. Maddesinde düzenlenmiştir. Hatırlayacak olursak, 1961 anayasasında ise, Yürütme başlıklı bölümün 127. Maddesinde düzenlenmiştir.

160. maddenin bu düzenlemesiyle birlikte Anayasa, dikkat ettiğimiz gibi, Sayıştay için açıkça bir yüksek yargı organı niteliğinde bulunmaz. Çünkü Anayasanın 9. Maddesi gereğince, Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır.

Bununla birlikte Sayıştay'ın Anayasanın 'yargı' başlıklı bölümünde düzenlenmesi; Sayıştay'ın *denetim* yanında *yargı fonksiyonuna* sahip olduğunun bir göstergesidir. Çünkü, Anayasanın 160. Maddesinde, Sayıştay'ın ' *sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak....* ' yetkisinin olduğu ifade edilmektedir.

160. maddede düzenlenen bu *yetki*, bize göre, açıkça Sayıştay'ın bir *yargısal yetkisini* ifade etmektedir. '*Tabii hakim*' ilkesine aykırılık oluşturmeyen bu yargısal yetki, 9. Maddedeki genel ilkenin bir istisnasıdır (Duran, 1970: 574). Çünkü ilgili düzenlemede '*kesin hüküm*' ifadesi kullanılmıştır ki, bir yargılama sonucunda '*hüküm*' verilir. '*Kesin*' terimi de, Sayıştay'ın *hükümlerinin* bir başka yargı önüne götürülmesini önleyici nitelik arz eder. Nitekim Sayıştay ilamlarının Danıştaya götürülmesi yasaklanmaktadır.

Nitekim, kurulduğu tarihten günümüze Sayıştay, bütçe işlemlerini yapan memurların sorumluluklarını tespit edecek şekilde, pozitif hukukumuzda yargı yetkisiyle donatılarak gelmiş anayasal bir kurumdur. 1967 tarih ve 832 sayılı Sayıştay Kanununda da bu anlayış muhafaza edilmiştir.

Sayıştay'ın yargısal yetkisinin konusu: hesap ve işlemler olup, yargısal denetime tabi kişiler ise, harcama yetkilisi, gerçekleştirme görevlisi, muhasebe yetkilisi gibi kamu fonlarını yürüten kamu görevlileridir.

Sayıştay: Kuruluş ve Görev

Sayıştay, acaba kuruluş ve görevleri bakımından nasıl bir anayasal kuruluştur?

'*Sayıştayın kuruluşu, işleyişi, denetim usulleri, mensuplarının nitelikleri, atanmaları, ödev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri ve diğer özlük işleri, Başkan ve üyelerinin teminatı kanunla düzenlenir* ' biçimindeki anayasal ifade (md. 160) ile birlikte kuruluş ve işleyiş açısından yaklaştığımızda, dünyada farklı Sayıştay biçimleri olsa da, Sayıştayların bazı ortak özellikleri vardır ve şunlardır:

Günümüzde Sayıştaylar;

- *Bağımsız ve tarafsız*
 - *Mensupları her türlü güvenceye sahip,*
 - *Kamu fonu kullanan hemen her alanı kapsayacak biçimde denetim alanları genişlemiş,*
 - *Denetlenen kurumlarla iletişimi gelişmiş,*
 - *İç denetimlerle ilişkileri yoğunlaşmış,*
 - *Raporlama faaliyetleri çok artmış,*
 - *Parlamentar denetime veri hazırlayan,*
- kurumlardır.*

Görevleri açısından baktığımızda ise, 160. Madde, *Sayıştay'ın görevlerini*, malumlarınız üzere, *dört başlıkta* toplamaktadır:

- *Merkezi idare bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını TBMM adına denetlemek,*
- *Sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak,*
- *Kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlemlerini yapmak,*
- *Mahalli idarelerin hesap ve işlemlerini denetlemek ve kesin hükme bağlamak*

Sayıştay: Anayasal Diğer Unsurlar

- **Kesinhesap ve Genel uygunluk bildirimi (Anayasa md. 164)**

... Sayıştay, genel uygunluk bildirimini, ilişkin olduğu kesinhesap kanunu tasarısının verilmesinden başlayarak en geç yetmişbeş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

....

*Kesinhesap kanunu tasarısı ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait **Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemez ve bunların karara bağlandığı anlamına gelmez.***

- **Siyasi Partilere Üyelik (Anayasa md.68, Değişik: 23.7.1995-4121/6 md.)**

Hâkimler ve savcılar, **Sayıştay dahil yüksek yargı organları mensupları**, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, Silahlı Kuvvetler mensupları ile yükseköğretim öncesi öğrencileri **siyasî partilere üye olamazlar.**

- **Siyasi Partilerin uyacakları esaslar (Madde 69, Değişik: 23/7/1995 - 4121/7 md.)**

Anayasa Mahkemesince siyasi partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin kanuna uygunluğunun tespiti, bu hususun denetim yöntemleri ve aykırılık halinde uygulanacak yaptırımlar kanunda gösterilir. **Anayasa Mahkemesi, bu denetim görevini yerine getirirken Sayıştaydan yardım sağlar.** Anayasa Mahkemesinin bu denetim sonunda vereceği kararlar kesindir.

- **Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu (Madde 146, Değişik: 7/5/2010-5982/16 md.)**

Anayasa Mahkemesi onyediden kurulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi; iki üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun kendi başkan ve üyeleri arasından, her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden, bir üyeyi ise baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday içinden yapacağı gizli oylamayla seçer.

- **Anayasa Mahkemesinin Görev ve yetkileri (Madde 148)**

Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Bakanlar Kurulu üyelerini, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet

Başsavcivekilini, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve **Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar.**

Sayıştay : BM Kararı

Yakın zamanda, BM Genel Kurul gündemine; “**Yüksek Denetim Kurumlarının (Sayıştayların) Güçlendirilmesi Yoluyla Kamu Yönetiminin Verimlilik, Hesap Verebilirlik, Etkinlik ve Saydamlığının Artırılması**” konusu gelmiştir. Birleşmiş Milletler bu gündem konusuyla ilgili,

- Ekonomik ve Sosyal Konseyin 2011/2 sayı ve 26 Nisan 2011 tarihli kararını **göz önünde bulundurarak;**
- Konseyin 59/55 sayı ve 2 Aralık 2004 tarihli, 60/34 sayı ve 30 Kasım 2005 tarihli kararlarını ve kamu yönetimi ve gelişimine ilişkin önceki kararlarını **göz önünde bulundurarak;**
- Birleşmiş Milletler Binyıl Bildirgesini **dikkate alarak;**
- Kamu yönetiminin verimlilik, hesap verebilirlik, etkinlik ve saydamlığını artırma ihtiyacını **vurgulayarak;**
- Ayrıca verimli, hesap verebilir, etkin ve saydam kamu yönetiminin, Binyıl Kalkınma Hedeflerini de içeren uluslararası kabul görmüş kalkınma hedeflerinin uygulanmasında kilit bir role sahip olduğunu vurgulayarak;
- Kalkınmayı teşvik etmede bir araç olarak kapasite geliştirmeye yönelik ihtiyacı **vurgulayarak** ve bu konuda Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Örgütünün Birleşmiş Milletlerle işbirliğini **memnuniyetle karşılayarak;**
- Yüksek Denetim Kurumlarının (Sayıştayların) yalnızca denetlenen kurumdan bağımsız olmaları ve dış etkilere karşı korunmaları halinde görevlerini nesnel ve etkili bir şekilde yerine getirebileceklerini kabul ve teyit eder.
- Binyıl Kalkınma Hedeflerini de içeren uluslararası kabul görmüş kalkınma hedefleri ve ulusal kalkınma amaç ve önceliklerinin gerçekleştirilmesine olanak sağlayacak şekilde kamu yönetiminin verimlilik, hesap verebilirlik, etkinlik ve saydamlığını artırmada Yüksek Denetim Kurumlarının (Sayıştayların) önemli rolünü kabul eder.
- Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Örgütünün daha fazla verimlilik, hesap verebilirlik, etkinlik ve saydamlığın ve kamu kaynaklarının vatandaşların yararına verimli ve etkin şekilde elde edilmesi ve kullanılmasının sağlanması hususundaki çalışmalarını takdirle dikkate alır.
- Ayrıca 1977 tarihli Lima Deklarasyonu Denetim Usulleri Rehberi ve 2007 tarihli Yüksek Denetim Kurumlarının (Sayıştayların) Bağımsızlığına ilişkin Mexico Deklarasyonunu takdirle dikkate alır ve Üye Devletleri, söz konusu Deklarasyonlarda belirtilen ilkeleri kendi kurumsal yapıları ile uyumlu şekilde uygulamaları yönünde teşvik eder.
- Güçlendirilmiş Yüksek Denetim Kurumları (Sayıştaylar) aracılığıyla verimlilik, hesap verebilirlik, etkinlik ve saydamlığı sağlayarak iyi yönetişimi desteklemek amacıyla

Üye Devletleri ve Birleşmiş Milletlerin ilgili kuruluşlarını, kapasite geliştirme alanı da dahil olmak üzere Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Örgütüyle işbirliğini sürdürmeleri ve bu işbirliğini güçlendirmeleri yönünde *teşvik eder*.

Sayıştay: Anayasa Mahkemesi Kararı

Resmi Gazetenin 02.04.2013 tarih ve 28606 mükerrer sayısında yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 27.12.2012 tarih E.2012/102 K.2012/207 sayılı kararında;

Sayıştayın, sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlama görevi yönünden *yargısal bir faaliyet icra ettiği* ve bu çerçevede verilen kararların maddi anlamda kesin hüküm teşkil eden *yargı kararı niteliğinde olduğu*, kesin hüküm vermesi nedeniyle bunu sonuçsuz veya etkisiz kılacak şekilde gerek idari gerekse yargısal makamlar nezdinde herhangi bir karar alınmasının söz konusu olamayacağı sonucuna ulaşmıştır.

Bu Anayasa Mahkemesi kararından şunu net anlıyoruz: Hukuk devleti anlayışının gelişmesi ve kuvvetler ayrılığı prensibinin ruhuna uygun olarak, anayasa koyucunun Sayıştaya bakış açısı da gelişme göstermiştir.

Sayıştay'ın, sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamasının yargısal bir faaliyet olup olmadığının belirlenebilmesi için söz konusu *'faaliyetin objektif içeriğine'* ve *'Sayıştayca verilen hükmün niteliğine'* bakmak gerekmektedir. Bunun için öncelikle, yargılama faaliyetinden ne anlaşılması gerektiği ortaya konulmalıdır.

Anayasa Mahkemesine göre 'Yargısal Faaliyet', günümüzde kabul gören anlayışa göre , **“Kanunla kurulan bağımsız ve tarafsız kuruluşlar tarafından, hukuki uyumsuzlukların ve hukuka aykırılık iddialarının özel yargılama usulleri izlenerek çözümlenmesi ve kesin hükme bağlanması faaliyeti”** olarak tanımlamaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesinde düzenlenen *adil yargılanma hakkı* bağlamında *'Mahkeme'*yi, ulusal kanunlarda mahkeme olarak nitelendirilmiş olup olmadığına bakmaksızın, belli bir usul izleyerek ve hukuk kurallarına dayanarak, gerektiğinde devlet zoruyla yerine getirilmesi mümkün olan karar verme yetkilerini elinde tutan organ olarak nitelemektedir.

Buradan çıkarabileceğimiz en önemli sonuç: **Bağımsızlık ve tarafsızlık**, yargı fonksiyonunu idare fonksiyonundan ayıran en önemli ölçüt olup, yargı yetkisini kullanacak olan merciin, çözülmesi istenen uyumsuzluğa doğrudan veya dolaylı olarak taraf olmayan ve uyumsuzluğun taraflarından tamamen bağımsız olan kişi veya kişilerden oluşmasını gerektirmektedir.

6085 Sayılı kanunun 3. maddesinde **“Sayıştay; bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve kesin hükme bağlama işlerini yaparken, işlevsel ve kurumsal bağımsızlığı olan bir kurumdur.”** denilmektedir. Öte yandan yargılama faaliyetinde idari faaliyetten farklı olarak, uyumsuzluğun çözümü, bağımsızlık ve tarafsızlığı güçlendiren özel yargılama usulleri izlenerek gerçekleştirilmektedir. Yargısal faaliyetin en önemli unsuru, bir hukuki uyumsuzluğun tüm yönleriyle esastan çözümlenerek karara

bağlanması ve bu kararın kesin hüküm niteliği taşımasıdır. Kesin hüküm, Anayasa mahkemesi kararında da belirtildiği gibi, davanın tarafları arasındaki hukuki ilişkinin, bütün bir gelecek için kesin olarak tespiti veya düzenlenmesi ve aynı davanın hükmün kesinleşmesinden sonra yeniden açılmamasıdır.

Anayasanın 160. maddesindeki “Sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak” ifadesi, **Sayıştayın yargı kurumu** olduğunu göstermektedir. Sayıştay, sorumluların hesap ve işlemlerinin hukuka uygun olup olmadığı, hukuka aykırı ise kamu zararı doğurup doğurmadığı ve hukuka aykırı mali işlem ile kamu zararı arasında illiyet bağı bulunup bulunmadığı yolunda, 6085 sayılı Kanun’da öngörülen yargılama usullerini izleyerek bir inceleme yaptıktan sonra, her üç koşulun da gerçekleşmesi durumunda kamu zararının hesap sorumlusundan tazminine karar vermektedir.

Sayıştay bu görevi yerine getirirken yargısal fonksiyon ifa ettiğinin saptanmasında dikkate alınması gereken diğer bir unsur olan **“bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesi”** çerçevesinde hareket etmektedir. Anayasa’nın 160. maddesinin dördüncü fıkrasında, bir yandan Sayıştayın işleyişi ve denetim usulleri ile Başkan ve üyelerinin teminatının kanunla düzenleneceği belirtilmek suretiyle yargılama usulleri kanunilik güvencesine bağlanmış, öte yandan da Başkan ve üyelerinin diğer kamu görevlilerinden farklı teminatlarla donatılması gerektiği hükme bağlanarak karar mercilerinde görev yapacak kişilerin bağımsızlık ve tarafsızlıkları güçlendirilmiştir.

Anayasa Mahkemesi, Anayasanın 160. ve 164. maddelerinden yola çıkarak, Sayıştayın bir yargı kurumu olduğuna hükmetmiştir. Anayasa’nın 164. maddesinin son fıkrasında “Kesin Hesap Kanunu tasarısının ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemez ve bunların karara bağlandığı anlamına gelmez” denilmiştir. Anayasa Mahkemesi bu maddede **hesap yargılamasından söz edilmesini**, Sayıştayın, sorumluların hesap ve işlemlerine ilişkin olarak verdiği kararların **yargısal kimliğe sahip olduğunun önemli bir göstergesi** olarak görmüştür.

Yine Anayasa Mahkemesi, Anayasa’nın 160. maddesinin ikinci fıkrasında belirtildiği gibi, vergi ve benzeri mali yükümlülükler ve ödevler hakkında **Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyumsuzluklarda Danıştay kararının esas alınacağını** öngörülmüş olmasını, Sayıştayın bir yargı mercii olarak kabulünü gerektirdiğini vurgulamıştır. Sayıştayın idari bir makam olarak kabulü durumunda, Sayıştay ile Danıştay kararları arasındaki uyumsuzlukta Danıştay kararının üstün olduğunu vurgulayan Anayasa hükmünün bir anlamı kalmayacaktır. Çünkü yargı kararları ile idari kararlar arasında kıyas yapılması dahi mümkün değildir. Anayasa koyucunun, Sayıştay ile Danıştay kararları arasında bu şekilde bir kıyaslama yapma ihtiyacı duyması, ikisini de yargı organı olarak görmesinin bir sonucudur.

Hepimizin bildiği gibi, TBMM’ye sunulan Sayıştay raporu ile sonuçlanan **Sayıştay denetimi sürecinde, ‘Denetçiler’ asli ve merkezi bir görev yerine getirmektedir.** Bir başka anlatımla, Sayıştayın yargılama daireleri ile diğer daire ve kurulları, denetçiler tarafından yapılan inceleme ve değerlendirme sonucu hazırlanan denetim ve yargılamaya

ilişkin raporlara dayanarak görev icra etmektedirler. Bu nedenle **Sayıştayın bağımsızlığı, Başkan ve üyeleri ile birlikte Denetçilerin bağımsızlığını da gerektirmektedir.** Nitekim 6085 sayılı Kanunun 35. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, “*Sayıştay ve denetçiler denetim faaliyetini bağımsız ve tarafsız olarak yürütür. Sayıştaya denetim görevinin planlanması, programlanması ve yürütülmesinde talimat verilemez*” denilmiştir. Bu nedenle **Sayıştay Denetçileri**, Sayıştayın icra ettiği **yargı fonksiyonunun ayrılmaz bir parçası** konumundadır.

Anayasa Mahkemesi Kararında, **Sayıştay denetçisinin yürütmeden ve hatta yasama organından bağımsız olarak** idarenin gelir, gider ve malları ile sorumluların hesap ve işlemleri üzerinde inceleme yapması, elde ettiği denetim bulgularını maddi ve hukuki yönden değerlendirmesi ve rapora bağlaması vurgulanmış; Bu süreçte, yasama ve yürütmenin denetçiye telkin, tavsiye veya maddî ve manevî zorlamada bulunulması, denetçinin bağımsızlığını zedeleyeceği belirtilmiştir.

“Denetçinin bağımsızlığı” ilkesi; denetim faaliyetini yürüten ve raporlama işini yerine getiren denetçinin, yasamadan ve yürütmeden gelebilecek her türlü etkiden uzak bir şekilde denetim sonucu elde ettiği bulguları değerlendirerek rapora bağlayabilmesini ifade etmektedir. Anayasa’nın 160. maddesinin dördüncü fıkrasında, bir yandan Sayıştayın işleyişi ve denetim usulleri ile Başkan ve üyelerinin teminatının kanunla düzenleneceği belirtilmek suretiyle yargılama usulleri kanunilik güvencesine bağlanmış, öte yandan da Başkan ve üyelerinin diğer kamu görevlilerinden farklı teminatlarla donatılması gerektiği hükme bağlanarak karar mercilerinde görev yapacak kişilerin bağımsızlık ve tarafsızlıkları güçlendirilmiştir.

Sonuç

Anayasal düzenlemelerden hareketle, idari, istişari ve yargısal işlem ve fonksiyonlara sahip Sayıştay, yarı yargısal nitelikli (semi-judicial), kendine özgü (sui generis) anayasal bir kurumdur.

Sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlama görevi yönünden, Sayıştayın **yargısal faaliyet** icra ettiği ve bu çerçevede verilen kararların maddi anlamda kesin hüküm teşkil eden yargı kararı niteliğinde olduğu, 2013 tarihli **Anayasa Mahkemesi kararında** da açıkça belirtilmektedir. Anayasa Mahkemesi kararıyla, Sayıştayın yaptığı yargılama sonucunda tesis ettiği kesin hükümleri sonuçsuz veya etkisiz kılacak şekilde gerek idari gerekse yargısal makamlar nezdinde herhangi bir karar alınmasının önü kapatılmıştır.

Sayıştay, milli egemenliğin belirgin bir tezahürü olan **bütçe hakkının**, yasama organı tarafından etkili biçimde kullanılmasına yardımcı olan bir müessese ve anayasal kuruluştur. Pratikten bakıldığında, parlamentonun bütçe hakkı açısından Sayıştay, son derece önemli bir kurum olarak karşımıza çıkmaktadır.

Evrensel ilkeler ve anayasa mahkemesi kararının bize verdiği dersler üzerinden baktığımızda bugün Sayıştay, bütçe hakkı ve parlamento adına denetim bakımından son derece önemli fonksiyon görmektedir. Denetimin kapsamı ve niteliği çağdaş demokratik anlayışlara paralel olarak sürekli gelişme göstermektedir. Performans denetiminin özellikle 2000li yıllarla Sayıştayın denetim anlayışına eklenmesi somut bir örnektir.

Sayıştay, fonksiyonunu demokratik gelişime paralel olarak sürekli artıracaktır. Hipotetik bir durumdan bahsederek konuşmamı bitirmek istiyorum. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki daha çok kişisel ve siyasal haklar karakterli anayasal haklarımızın ihlal edildiği gerekçesiyle nasıl Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru sistemine sahip olduysak, belki yakın gelecekte ekonomik ve sosyal haklar karakterli anayasal haklarımızın ihlal edildiği gerekçesiyle niçin Sayıştaya (veya her ikisi birleştirilerek Yargıtaya) bireysel başvuru sistemine sahip olmayalım?

Teşekkürler ve Saygılarımla.

Resim-Fotoğraf Sergisinin Açılışı

Sayıştayın 151. yıl kutlama etkinlikleri kapsamında; mensuplarımızın fotoğraf ve resim çalışmalarının yer aldığı sergi Sayıştay Başkanı **Doç. Dr. Recai AKYEL** ve beraberindeki davetliler tarafından açıldı. Sergide yer alan çalışmalar davetliler tarafından ilgiyle izlendi.

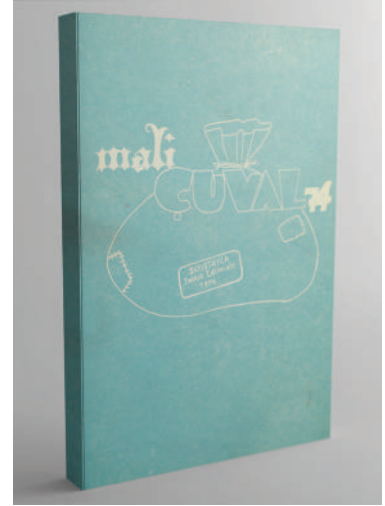
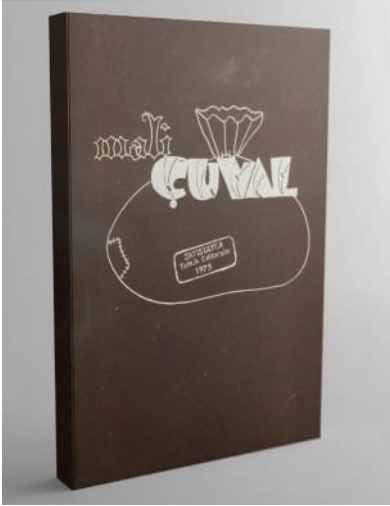
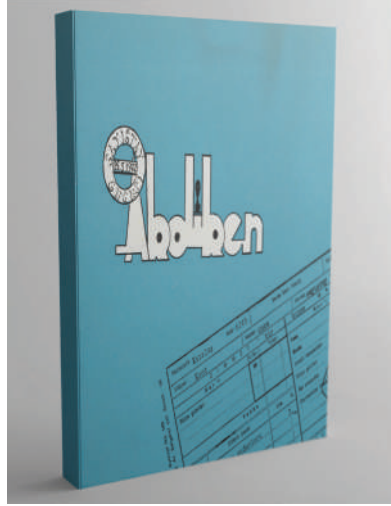
30 Hizmet Yılıını Dolduran Mensuplarımıza Hizmet Plaketi Verilmesi

Sayıştay'da 30 hizmet yılını dolduran 12 mensubumuza anı plaketleri emekli daire başkanı **Taykan ATAMAN** tarafından verildi.

Kültür Bakanlığı “Ankara Klasik Türk Müzik Topluluğu” Konseri

Sayıştayın 151. kuruluş yıl dönümü münasebetiyle Sayıştay Konferans Salonu’nda Kültür Bakanlığı Ankara Klasik Türk Müzik Topluluğu mensuplarınca solo konser verildi. Solistlerin geçmişten günümüze örneklerini sundukları Klasik Türk Müziği eserlerine zaman zaman davetliler de iştirak ederek hoşça vakit geçirdiler.

“Akdiken” ve “Mali Çuval” Kitapçıkları Tekrar Basıldı

1969 yılında ilk kurulan Sayıştay Denetçileri Derneği faaliyetlerine 1980 yılına kadar devam etmiş; 1983 yılında da tasfiye edilmiştir. Bu zaman aralığında çeşitli etkinlikler gerçekleştiren Derneğin 1972-1975 yılları faaliyet döneminde Sayıştay Meslek Mensuplarının daha çok mizahi yanını ön plana çıkaran çeşitli anı kitapçıklarının basımı gerçekleştirilmiştir. İlki 1972 yılında “**Akdiken**”; diğerleri ise 1973, 1974 ve 1975 yıllarında “**Mali Çuval**” adı ile basımı yapılan kitapçıkların nüshaları nostalji olması özelliği ile 151. yıl kutlama etkinlikleri kapsamında tekrar basılarak ilgilenenlere sunulmuştur.

Merhum Sayıştay Mensupları İçin Mevlit

31 Mayıs 2013 Cuma günü, Barbaros Camiinde, Sayıştayın 151. kuruluş yıl dönümü münasebetiyle, 151 yıllık geçmişte Sayıştaya hizmet etmiş ve aramızda bulunmayan, Hakkın rahmetine kavuşmuş tüm mensuplarımız için mevlit okutulup dualar edildi.

BASINDA 151. YIL

ZAMAN

SAYIŞTAY BAŞKANI AKYEL: KANUN DEĞİŞTİRİLDİ

Raporların Meclis'e sunulamamasında kusurumuz yok

SERVET YANATMA ANKARA

► Sayıştay Başkanı Recai Akyel, 2011 bütçesinin denetimiyle ilgili CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun, "Sayıştay raporları gizleniyor." iddialarına cevap verdi. Sayıştay'ın 151. kuruluş yıldönümü münasebetiyle Ankara'da düzenlenen törende konuşan Recai Akyel, ayrıntılı hukukî izahatta bulundu. Bazı raporların Meclis'e sunulamama-

sında Sayıştay'ın bir ihmal ve kusurunun olmadığını; kanun değiştiği için bu durumun yaşandığını söyledi. Sayıştay'ın denetim yetkilerinin daraltılmasını eleştiren Akyel, bu sözleriyle kanun değişikliğini yapan siyaseti adres gösterdi. CHP yetkilileri, AK Parti'nin Sayıştay'ın yetkilerini sınırlandırarak bakanlıklar ve kamu kurumlarının denetim raporlarını TBMM'ye sunmasını engellediğini savunuyor. **► POLİTİKA 14**

Taraf

DÜŞÜNMEK TARAF OLMAKTIR

Sayıştay, gören göz, işiten kulak

TBMM Başkanvekili Sadık Yakut, Sayıştayın 151. kuruluş yıl dönümü töreninde, tüm dünyada sayıştayların, parlamentoların gören gözü ve işiten kulağı fonksiyonunu yerine getirdiğini belirtti.

Parlamentoların en önemli işlevlerinden olan bütçe hakkının kullanımının, parlamentolarla sayıştaylar arasında vazgeçilemez bir bağ oluşturduğunu ifade eden Yakut, Türkiye’de de Sayıştayın görevini hakkıyla yerine getirmesinin hem Parlamenta’ya hem de tüm topluma ferahlık ve esenlik verdiğini vurguladı.

Ekonomik krizlerin, tüm dünyada kamu yönetimi alanında yeni bir reform anlayışına neden olduğunu aktaran Yakut, bu krizlerin tüm ülkelerin, kamu yönetimi yapılanmalarını ve vatandaşa hizmet sunumlarını gözden geçirmelerini zorunlu kıldığını ifade etti. **AA**

www.gazetevatan.com

VATAN

ÜLKEMİN EN İYİ GAZETESİ

SAYIŞTAY'IN 151. YILI

'Meclis'in gözü kulağı'

Sayıştay üyeleri
Anıtkabir'i ziyaret etti.

TBMM Başkanvekili Sadık Yakut, Sayıştay'ın 151. kuruluş yıl dönümü töreninde, tüm dünyada sayıştayların, parlamentoların gören gözü ve işi-ten kulağı fonksiyonunu yerine getirdiğini ifade etti. Sayıştay Başkanı Recai Akyel ise konuşma- sında, "Basını memnun edici düzeyde basına açık bir kurum değiliz. Ancak bu durum, bizim kurumsal olarak stratejik bir tercihimizdir" dedi.

SAYIŞTAY'IN 151. YILI

DOKUZ SÜTUN

Sayıştay'ın 151. kuruluş yıl dönümü

Sayıştay'ın 151. kuruluş yıldönümü için Sayıştay Konferans Salonu'nda tören düzenlendi. Daha sonra Sayıştay Başkanı Recai Akyel ve beraberindeki heyet Anıtkabir'i ziyaret etti

■ **TÖRENE**, TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut, Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç, Yargıtay Başkanı Ali Alkan, Danıştay Başkanı Hüseyin Karakullukcu, Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, İçişleri Bakanı Muammer Güler, CHP Grup Başkanvekili Akif Hamzaçebi, bazı milletvekilleri ve bürokratlar katıldı.

■ **SAYIŞTAY** Başkanı Akyel, törende yaptığı konuşmada, Türk Sayıştayı'nın, bundan 151 yıl önce bugün, Sultan Abdulaziz'in onayı ile 29 Mayıs 1862'de kurulduğunu, 30 Mayıs 1862'de de Ahmet Vefik Paşa'nın başkanlığında göreve başladığını anlattı. Akyel, Sayıştayın, 1876, 1924, 1961 ve 1982 anayasalarında da yer aldığını belirtti. ■ **7'de**

BİZİM GAZETE

“Sayıştay yargısal kararlarıyla konuşur”

Sayıştay Başkanı Recai Akyel, "Sayıştay yargısal kararları ve raporları ile konuşmaktadır. Sayıştay'ın basına kapalı tavrı aslında Sayıştay'ın bir fedakarlığıdır" dedi

Sayıştay'ın 151. kuruluş yıldönümü dolayısıyla Sayıştay Konferans Salonu'nda tören düzenlendi.

Törene, TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut, Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşım Kılıç, Yargıtay Başkanı Ali Alkan, Danıştay Başkanı Hüseyin Karakullukcu, Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, İçişleri Bakanı Muammer Güler, CHP Grup Başkanvekili Akif Hamzaçebi, bazı milletvekilleri ve bürokratlar katıldı.

Sayıştay Başkanı Recai Akyel, törende yaptığı konuşmada, Sayıştay'ın yeterince basına açık olmadığı hususunda sitem edildiğinin farkında olduğunu ifade ederek, şöyle konuştu:

"Basını memnun edici düzeyde basına açık bir kurum değiliz. Bu durumdan zaman zaman kurum olarak zarar görmekteyiz. Ancak bu durum, bizim kurumsal olarak stratejik bir tercihimizdir. Sayıştay'ın ketum tavrı bir kurum kültürüdür. Sayıştay yargısal kararları ve raporları ile konuşmaktadır. Devletin tüm

kurumlarını denetleme görevi ve sorumluluğu, bizi sorumlu davranmaya ve ketum olmaya zorlamaktadır. Sayıştay'ın basına kapalı tavrı aslında Sayıştay'ın bir fedakarlığıdır"

Yeni Sayıştay Kanunu'nun, denetim alanında reform sayılabilecek yeni ve kapsamlı değişiklikler getirdiğini, her yeni sistemin, uygulanmasında riskler olduğunu, öğrenilmesi ve kabulünün zaman aldığını dile getiren Akyel, şöyle devam etti: "Gerek kuralların uygulanmasında, gerekse insan davranışlarında tereddütler olması kaçınılmazdır. Bu evrensel gerçekten hareketle Yeni Sayıştay Kanunu'nun

uygulanmasında hem Sayıştay'a hem denetlenen kurumlara hem de kamuoyuna görevler düşmektedir. Yeni Sayıştay Kanunu'nun doğru uygulanması ve geçiş sürecinin başarılı olabilmesi bakımından; kamu kurumlarının yeni Sayıştay denetiminin niteliğini doğru kavramaları, yeni denetim anlayışına göre kurumlarında gerekli düzenlemeleri yapmaları, Sayıştay denetimi sonucu bulgulara önem vermeleri, Sayıştay ile iletişim içinde olmaları; dilek, temenni ve şikayetlerini Sayıştay Başkanlığı'na iletmeleri beklenmektedir. Kamu kurumları, ayrıca, kamu kaynağının elde edilmesi, muhafaza edilmesi ve kullanılması ile ilgili işlemlerin önemli ve hassas konular olduğunun farkında olmalıdır."

Akyel, 6353 sayılı Kanunun yürürlük tarihi ve getirdiği düzenlemeler nedeniyle 2011 yılı mali denetim raporlarının hazırlanma sürecinin tamamlanmasının hukuki gerekçeler ile teknik olarak imkansız hale geldiğini, Sayıştay raporu tamamlanamadığı için, Rapor Değerlendirme Kurulu'nun kararı gereğince TBMM'ye gönderilemediğini belirterek, "Bu haliyle 2011 yılı Kesin Hesap Kanunu ve 2013 yılı Bütçe Kanunu kabul edilmiştir. Yaşanan süreçte Sayıştay'ın herhangi bir ihmali ve kusuru bulunmamaktadır" dedi.

Erdoğan'dan Sayıştay'a kutlama

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, devletin en köklü kuruluşlarından biri olan ve kamu yönetiminin hukuka uygunluğunu inceleyen Sayıştayın, "hesap veren ve şeffaf" kamu yönetimi anlayışının teminatı olduğunu belirtti.

Erdoğan, Sayıştayın 151. kuruluş yıl dönümü dolayısıyla yayımladığı mesajda, demokratik bir hukuk devletinde kamu yönetiminin meşruiyetini sağlayan en önemli unsurun, hiç şüphesiz, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkesi olduğunu vurguladı.

Devletin en köklü kuruluşlarından biri olan ve kamu yönetiminin hukuka

uygunluğunu inceleyen Sayıştayın, bu bakımdan, hesap veren, şeffaf kamu yönetimi anlayışının teminatı olduğunu ifade eden Erdoğan, "Denetim ve yargı organı olarak Sayıştay, kamuda mali hareketleri denetleme ve yargılama görevlerini yürüterek, devletin mali yönden sağlıklı, etkin ve verimli işleyişine, ülkemizin huzur ve istikrarına katkı sağlamaktadır. Bu düşüncelerle, ülkemizin saygın kuruluşlarından biri olan Sayıştayın 151. kuruluş yıl dönümünü kutluyor, değerli üyelerine ve tüm mensuplarına başarılar diliyorum" ifadelerini kullandı.

Sayıştay 151 yaşında

Sayıştay'ın 151. kuruluş yılı çeşitli etkinliklerle kutlanıyor. Kutlama töreninde konuşan TBMM Başkanvekili **Sadık Yakut**, bütün dünyada Sayıştayların, parlamentoların gören gözü ve işiten kulağı olduğunu söyledi. TBMM'de yapılan düzenlemelere de değinen Yakut, "Yeni Sayıştay Kanunu, ülkemizin demokratikleşmesi ve AB'ye üyelik sürecinde çok önemli bir sayfa açmıştır. TBMM İktüzüğü'nün, Sayıştay raporlarını etkin biçimde görüşecek mekanizmaları içerecek şekilde yeniden düzenlenmesi, hem Sayıştay Kanunu'nun tam olarak hayata geçmesi hem de Parlamento'nun bütçe hakkını etkili şekilde kullanabilmesinin ön koşuludur" dedi.

ŞEFFAFLIĞIN TEMİNATI

Sayıştay'ın 151. kuruluş yıldönümü dolayısı ile Başbakan Erdoğan da bir mesaj yayınladı. Başbakan Erdoğan mesajında, demokratik bir hukuk devletinde

kamu yönetiminin meşruiyetini sağlayan en önemli unsurun, hiç şüphesiz, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkesi olduğunu vurguladı. Erdoğan, devletin en köklü kuruluşlarından biri olan ve kamu yönetiminin hukuka uygunluğunu inceleyen Sayıştay'ın, bu bakımdan, hesap veren, şeffaf kamu yönetimi anlayışının

teminatı olduğunu ifade etti.

YAKUT VE TAMER'İN ARACI KAZA YAPTI

Bu arada; AK Parti Kayseri İl Başkanı Ömer Dengiz'in babasının Kayseri'deki cenaze törenine katılmak için Ankara'dan yola çıkan Yakut ile AK Parti Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in içinde bulunduğu makam aracı Kırşehir'in Mucur ilçesi yakınlarında refüje çarptı.

Otomobilde maddi hasara neden olan kazadan Yakut ile AK Parti Kayseri Milletvekili İsmail Tamer yara almadan kurtuldu.

Sadık Yakut, yaptığı açıklamada, makam aracının arka lastiğinin patlaması sonucu kaza yaptıklarını söyleyerek, "Hamdolsun iyiyiz. Araç biraz süratliydi, şoförün yitirdiğinden dolayı kurtardık" dedi.

İnternet Haber Siteleri

Haberler.com

“Türk anayasalarının tümünde, 1876, 1924, 1961 ve 1982 anayasalarında yer alan Sayıştay’ın, yazım süreci başlayan yeni anayasada da etkin bir biçimde yer alacağı hususunda şüphe bulunmadığını belirten Akyel, zira Sayıştay’ın devletin vazgeçilmez önemli bir organı olduğunu kaydetti.”

YAYIN ADI	BAŞLIK
SONDAKİKA.com	“Sayıştay 151 Yaşında”
TRTHABER.com	“Sayıştay 151 Yaşında”
ARTUKLUHABER.com	“Sayıştay 151. Yaşını Kutluyor”
YENIAKIT.com	“Sayıştay 151 Yaşında”
TGRTHABER.com	“Sayıştay’ın 151. Yıl Dönümü”
GUNDEM.BUGUN.com.tr	“Sayıştay Başkanı Recai Akyel adres gösterdi”
HABER7.com	“TBMM’ye unmayınca ihmal yok”
IHA.com.tr	“Sayıştayın Kuruluşunun 151. Yıl Dönümü”
AKSAM.com.tr	“Sayıştayın bir ihmali söz konusu değil.”
ZAMAN.com.tr	“Sayıştay 151 Yaşında”
TRTNET.tr	“Sayıştay 151. Yaşını Kutluyor”
HABERFEED.com	“Sayıştay 151 Yaşında”
MILATGAZETESİ.com	“Sayıştay 151 Yaşında”
TARAF.com.tr	“Sayıştay 151. Yaşını Kutluyor”
DOGRU HABER.com.tr	“Sayıştay 151 Yaşında”
IYIBILGI.com	“Sayıştay 151 Yaşında”
HABERLER.com	“Sayıştayın 151. Kuruluş Yıl Dönümü”
HABER3.com	“Sayıştayın 151. Kuruluş Yıl Dönümü”
SABAH.com.tr	“151. Yılında Sayıştayın Geleceği”/ Okan MÜDERRİSOĞLU

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

ISBN

978-975-7590-13-2

T.C. Sayıştay Başkanlığı

Yayın İşleri Müdürlüğü
06100 Balgat/ANKARA
www.sayistay.gov.tr